

Från förra gången:

$$U = \underline{X}(x) Y(y)$$

RV:  $Y(0) = Y(L) = 0$

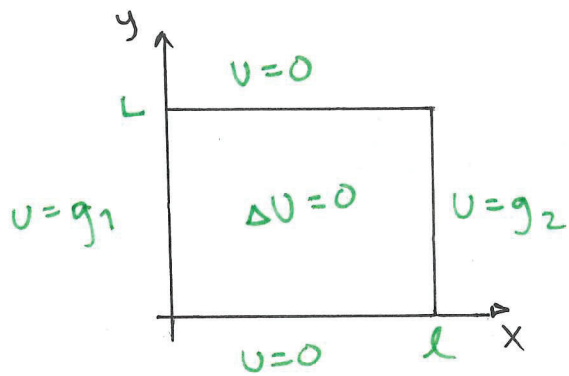
$$Y = \sin \frac{\pi n}{L} y$$

$$\underline{X}'' = \left(\frac{n\pi}{L}\right)^2 \underline{X}$$

$$\underline{X}(x) = a \exp\left(\frac{n\pi}{L} x\right) + b \exp\left(-\frac{n\pi}{L} x\right)$$

eller

$$\underline{X}(x) = a' \sinh \frac{n\pi}{L} x + b' \sinh \frac{n\pi}{L} (l-x)$$



Ansätt  $U(x,y) = \sum_{n=1}^{\infty} \left( a_n \sinh \frac{n\pi}{L} x + b_n \sinh \frac{n\pi}{L} (l-x) \right) \sin \frac{n\pi}{L} y$

x=0

$$\hookrightarrow \sum_1^{\infty} b_n \sinh \frac{n\pi}{L} l \sin \frac{n\pi}{L} y = g_1(y)$$

x=l

$$\hookrightarrow \sum_1^{\infty} a_n \sinh \frac{n\pi}{L} l \sin \frac{n\pi}{L} y = g_2(y)$$

utveckla  $g_1, g_2$  i sin-serie på  $(0, L)$

$$g_1(y) = \sum_1^{\infty} \alpha_n \sin \frac{n\pi}{L} y, \quad \text{sätt } b_n = \frac{\alpha_n}{\sinh \frac{\pi n}{L} l}$$

$g_2$  analogt!

Alt.

delar upp

$$g_1 \begin{array}{|c|} \hline \circ \\ \hline \square \\ \hline \circ \\ \hline \end{array} + \circ \begin{array}{|c|} \hline \circ \\ \hline \square \\ \hline \circ \\ \hline \end{array} g_2$$

## Euler ekvationer

$$a x^2 y'' + b x y' + c y = 0 \quad \left\{ \begin{array}{l} a, b, c \text{ är konst.} \\ a \neq 0 \end{array} \right.$$

Sätt  $x = e^t$ ,  $y = y(x(t))$

↳ ger ekv. i  $y, t$  med konst. koeff.  
lösningar av typen  $e^{ct} = x^c$

Lösningssätt: Ansätt  $y = x^\gamma$

$$y' = \gamma x^{\gamma-1}, \quad y'' = (\gamma^2 - \gamma) x^{\gamma-2} = \gamma(\gamma-1) x^{\gamma-2}$$

Ekv. blir:

$$a \gamma(\gamma-1) x^\gamma + b \gamma x^\gamma + c x^\gamma = 0$$

$$(a \gamma(\gamma-1) + b \gamma + c = 0)$$

Rötter  $\gamma_1, \gamma_2$

om  $\gamma_1 \neq \gamma_2$  är allmän lösning till ekvationen

$$y(x) = c_1 x^{\gamma_1} + c_2 x^{\gamma_2}$$

om  $\gamma_1 = \gamma_2$  (dubbelrot) är allmänna lösningen

$$y(x) = c_1 x^{\gamma_1} + c_2 x^{\gamma_1} \ln x$$

Ex.  $x^2 y'' + xy' = 0$

Ansätt  $y = x^\gamma$

$\hookrightarrow \gamma(\gamma-1) + \gamma = 0, \quad \gamma^2 = 0$

Dubbelrot:  $\gamma_1 = \gamma_2 = 0$

Allmän lösning:  $y(x) = c_1 + c_2 \ln x$

Alt.  $x^2 y'' + xy' = 0 \iff xy'' + y' = 0$

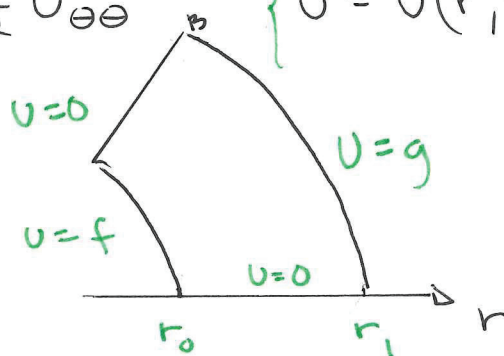
$(xy')' = 0 \rightarrow xy' = c_1$

$y' = \frac{c_1}{x} \rightarrow y = c_1 \ln x + c_2$

## Dirichlets problem i polära koordinater

$\Delta u = u_{rr} + \frac{1}{r} u_r + \frac{1}{r^2} u_{\theta\theta} \quad \left\{ u = u(r, \theta) \right\}$

$\left\{ \begin{array}{l} r_0 < r < r_1 \\ 0 < \theta < \beta \end{array} \right\} \rightarrow$



$\Delta u = 0$  i området

$u(r_0, \theta) = f(\theta), \quad u(r_1, \theta) = g(\theta)$

$u(r, 0) = u(r, \beta) = 0$

Sök separerade lösningar  $u(r, \theta) = R(r) \Theta(\theta)$

med  $\Theta(0) = \Theta(\beta) = 0$

Ekv. blir  $R''(r) \Theta(\theta) + \frac{1}{r} R'(r) \Theta(\theta) + \frac{1}{r^2} R(r) \Theta''(\theta) = 0$

Multipl. med  $\frac{r^2}{R(r) \Theta(\theta)}$ :

$$r^2 \frac{R''(r)}{R(r)} + r \frac{R'(r)}{R(r)} = - \frac{\Theta''(\theta)}{\Theta(\theta)} = \lambda \quad \text{konst.}$$

$$\Theta''(\theta) = -\lambda \Theta(\theta), \quad \Theta(0) = \Theta(\beta) = 0$$

För som vanligt:

$$\lambda = \left( \frac{n\pi}{\beta} \right)^2 \quad \left\{ n=1, 2, \dots \right\}$$

$$\Theta(\theta) = \sin \frac{n\pi}{\beta} \theta$$

För  $R$  fås:  $r^2 R''(r) + r R'(r) - \left( \frac{n\pi}{\beta} \right)^2 R(r) = 0$

Detta är en Eulerekv! Ansätt  $R(r) = r^\gamma$

För  $\gamma(\gamma-1) + \gamma - \left( \frac{n\pi}{\beta} \right)^2 = 0$

$$\gamma^2 = \left( \frac{n\pi}{\beta} \right)^2, \quad \gamma = \pm \frac{n\pi}{\beta}$$

så  $R(r) = a r^{\frac{n\pi}{\beta}} + b r^{-\frac{n\pi}{\beta}}$

sep. lösn.  $(a r^{\frac{n\pi}{\beta}} + b r^{-\frac{n\pi}{\beta}}) \sin \frac{n\pi}{\beta} \theta$

Ansätt  $u(r, \theta) = \sum_1^\infty (a_n r^{\frac{n\pi}{\beta}} + b_n r^{-\frac{n\pi}{\beta}}) \sin \frac{n\pi}{\beta} \theta$

$$\underline{r = r_0}$$

$$\sum_1^{\infty} \left( a_n r_0^{\frac{n\pi}{B}} + b_n r_0^{-\frac{n\pi}{B}} \right) \sin \frac{n\pi}{B} \theta = f(\theta)$$

$$\underline{r = r_1}$$

$$\sum_1^{\infty} \left( a_n r_1^{\frac{n\pi}{B}} + b_n r_1^{-\frac{n\pi}{B}} \right) \sin \frac{n\pi}{B} \theta = g(\theta)$$

utveckla

$$\left\{ \begin{array}{l} f(\theta) = \sum_1^{\infty} c_n \sin \frac{n\pi}{B} \theta \\ g(\theta) = \sum_1^{\infty} d_n \sin \frac{n\pi}{B} \theta \end{array} \right.$$

identificera koefficienter:

$$\left\{ \begin{array}{l} a_n r_0^{\frac{n\pi}{B}} + b_n r_0^{-\frac{n\pi}{B}} = c_n \\ a_n r_1^{\frac{n\pi}{B}} + b_n r_1^{-\frac{n\pi}{B}} = d_n \end{array} \right.$$

$$\left\{ \text{Gäller för } n = 1, 2, \dots \right.$$

Ekv. i  $a_n, b_n$  linjärt, kan lösas

determinant:  $\left(\frac{r_0}{r_1}\right)^{\frac{n\pi}{B}} - \left(\frac{r_0}{r_1}\right)^{-\frac{n\pi}{B}} \neq 0$

systemet lösbart för  $n = 1, 2, \dots$

Får  $a_n, b_n$  och  $u(r, \theta)$   $\rightarrow$  klart!

## Variation:

$$\text{För } u = R\Theta, \quad \Theta''(\theta) = -\lambda \Theta(\theta)$$

Som nyss, men nu är  $\Theta$  periodisk, så lösn.  
är:

$$\lambda = n^2 \quad \rightarrow \quad \Theta(\theta) = e^{in\theta}, \quad \cancel{A} \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$\text{För } R \text{ fås nu } r^2 R''(r) + r R'(r) - n^2 R(r) = 0$$

$$\text{Eulerkv.}, \text{ ansätt } R = \gamma^r \quad \rightarrow \quad \gamma(\gamma-1) + \gamma - n^2 = 0$$

$\gamma = \pm n$  ger lösningen

$$R(r) = ar^n + br^{-n}, \quad n \neq 0$$

$$R(r) = a + b \ln r, \quad n = 0$$

$R(r)$  ska vara begränsad då  $r \rightarrow 0$ , ~~kan~~ kan  
ej ha  $r^\gamma$  för  $r < 0$ , ej heller  $\ln r$ ,  $r=0$

klar blir  $ar^{n|}$ ,  $n \neq 0$  och  $a$

Acceptabla sep. lösningar:

$$\left\{ \begin{array}{l} e^{in\theta} r^{n|} \\ 1 \end{array} \right., \quad n \neq 0$$

$$\text{Ansätt } u(r, \theta) = \sum_{-\infty}^{+\infty} c_n e^{in\theta} r^{n|}$$

$$\text{BV ger } \sum_{-\infty}^{+\infty} c_n e^{in\theta} r_1^{|n|} = g(\theta)$$

$c_n r_1^{|n|}$  ska vara Fourier-koeff. för  $g$

Mer explicit: Betrakta fallet  $r_1 = 1$

$$\text{Då är } c_n = c_n(g) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} g(\varphi) e^{-in\varphi} d\varphi$$

$$\text{och } U(r, \theta) = \frac{1}{2\pi} \sum_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\pi}^{\pi} g(\varphi) e^{-in\varphi} d\varphi e^{in\theta} r^{|n|} =$$

$$= \int_{-\pi}^{\pi} g(\varphi) \cdot \frac{1}{2\pi} \sum_{-\infty}^{+\infty} \exp[in(\theta - \varphi)] r^{|n|} d\varphi$$

$$= P(r, \theta - \varphi)$$

$$\text{Beräkna } P(r, \varphi) = \frac{1}{2\pi} \sum_{-\infty}^{+\infty} e^{in\varphi} r^{|n|} =$$

$$= \frac{1}{2\pi} \sum_0^{\infty} e^{in\varphi} r^{|n|} + \frac{1}{2\pi} \sum_{-\infty}^{-1} e^{in\varphi} r^{|n|} =$$

$$= \frac{1}{2\pi} \frac{1}{1 - e^{i\varphi} r} + \frac{1}{2\pi} \sum_1^{\infty} e^{-in\varphi} r^n =$$

$$= \frac{1}{2\pi} \frac{1}{1 - e^{i\varphi} r} + \frac{1}{2\pi} \frac{e^{-i\varphi} r}{1 - e^{-i\varphi} r} =$$

$$= \frac{1}{2\pi} \frac{1 - e^{-i\varphi} r + e^{i\varphi} r^2}{|1 - r e^{i\varphi}|^2} = \frac{1}{2\pi} \frac{1 - r^2}{|1 - r e^{i\varphi}|^2}$$

$$\text{Alltså } U(r, \theta) = \int_{-\pi}^{\pi} g(\varphi) P(r, \theta - \varphi) d\varphi$$

$$\text{där } P(r, \theta - \varphi) = \frac{1}{2\pi} \frac{1 - |re^{i\theta}|^2}{|e^{i\varphi} - re^{i\theta}|^2}$$

$$\left\{ g = g(\varphi) = g(e^{i\varphi}), \quad z = re^{i\theta} \right\}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2\pi} \frac{1 - |z|^2}{|e^{i\varphi} - z|^2} = P(z, \varphi)$$

$$U(z) = \int_{-\pi}^{\pi} P(z, \varphi) g(\varphi) d\varphi$$

$P$  är Poissonkärnan